

Rechten schenden met Skoeps

Vorige week opende Skoeps.nl haar deuren. Skoeps is een nieuw initiatief van krantenuitgever PCM en televisiezender Talpa van John de Mol. Het moet een platform voor burgerjournalistiek worden. Iedereen met een mobiele telefoon met ingebouwde camera — de camerafoon — kan filmpjes en foto's inzenden. Na beoordeling van de redactie, verschijnen die binnen enkele minuten op Skoeps.

Met miljoenen Nederlanders die een mobiele telefoon met ingebouwde camera bezitten, is het aantal potentiële Skoepers enorm. De camerafoon komt overal binnen, ook daar waar je geen camera verwacht. Bij iedere gebeurtenis is daardoor wel iemand in staat het nieuws met een mobieltje vast te leggen.

Een getuige van de moord op Theo van Gogh legde met zijn camerafoon meteen het beeld van de neergeschoten en –gestoken Van Gogh vast. Die foto haalde de voorpagina van *De Telegraaf*. Ook de aanslagen in Londen en Madrid zijn dankzij camerafoons geregistreerd.

Op Skoeps zal niet alleen dergelijk "groot" nieuws aan bod komen, meldt de website. Ook foto's van bijvoorbeeld ontgroeningen zijn welkom. Je hoeft geen helderziende te zijn om te voorspellen dat het beeldmateriaal dat op Skoeps zal verschijnen met name van deze categorie "klein" nieuws zal zijn. Weblogs als Geenstijl.nl hebben al regelmatig succes met controversiële foto's en filmpjes die door lezers worden opgestuurd. Seks en vechtpartijen zijn met name populair.

De honderden Skoepers die op dit moment door het land trekken op zoek naar spannend beeldmateriaal zullen steeds vaker in de verleiding komen de grenzen van het betamelijke op te zoeken. De concurrentie op Skoeps zal immers moordend zijn en uiteindelijk gaat het erom dat je gezien wordt.

De ervaring leert dat het burgeractivisme op internet voor de slachtoffers lastig is te bestrijden. De macht van het getal maakt het onmogelijk om tegen ieder incident op te treden. De oplossing hiervoor wordt dikwijls gevonden in het aansprakelijk houden van degene die de burger in staat stelt zijn kwajongensstreken te verrichten.

Skoeps sluit op haar website iedere aansprakelijkheid voor schade als gevolg van het handelen van de Skoepers uit. Ik ben bang dat het haar niet zal baten. Skoeps kan zich tegenover de slachtoffers van haar razende reporters niet achter haar voorwaarden verschuilen. Zij beoordeelt immers zelf de inzendingen voordat deze op de site worden geplaatst.

Met potentieel honderden inzendingen per dag zal de redactie aan het beoordelen van de inzendingen nog wel een zware dobber aan hebben. "Alles wat je op Skoeps plaatst wordt openbaar." waarschuwt de website, "Realiseer je dit, voordat je iets doet waar je later spijt van krijgt. Laat privé gewoon privé."

De waarschuwing van Skoeps ten spijt voorspel ik dat rechten van anderen op Skoeps naar hartelust zullen worden geschonden. Portretrechten, auteursrechten, privacyrechten — er zal weinig respect voor zijn op Skoeps. Zal Skoeps dat erg vinden? Welnee, het succes van Skoeps is juist afhankelijk van de rechtenschending van de Skoepers. Hoe controversieler het beeldmateriaal, hoe meer kijkers. Dat is de les waar John de Mol groot mee is geworden.